

ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΜΙΑ ΑΓΑΠΗ ΕΣΒΗΣΕ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΕ ΑΛΗΘΙΝΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΛΕΝΗ ΚΕΡΑΜΑΡΗ

Ε.Η.
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ: Εκεί που μια αγάπη έσβησε
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ελένη Κεραμάρη
ΣΕΙΡΑ: Ελληνική λογοτεχνία
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ευγενία Γάλλου
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Εκδόσεις Έξη
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Εκδόσεις Έξη

Copyright © Ελένη Κεραμάρη
Copyright © 2025 Εκδόσεις Έξη

ISBN: 978-618-5713-72-0

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν.2121/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται η κατ' οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και γενικώς αναπαραγωγή, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση σε οποιαδήποτε μορφή και εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδόσεις Έξη
Λουίζης Ριανκούρ 13
11523 Αθήνα
Τηλ.: 211 4111078
www.ekdoseiseksi.gr
email: info@ekdoseiseksi.gr

Ελένη Κεραμάρη

ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΜΙΑ ΑΓΑΠΗ ΕΣΒΗΣΕ

Εκδόσεις Έξιν

Κάπου στις Δειναρικές Άλπεις, 1978*

Το δωμάτιο ήταν τρομακτικά σκοτεινό, μα ήταν σίγουρος ότι έξω ήταν μέρα. Το έβλεπε άλλωστε από τις σπασμένες γρίλιες των σαραβαλιασμένων παντζουριών. Κι όμως, αυτός ήταν κλεισμένος σ' ένα μικρό δωμάτιο, μόνος του. Ο αέρας μύριζε άσχημα αφού στη μαμά δεν άρεσε να ανοίγει συχνά τα παράθυρα. «Έρχεται η μυρωδιά από τα ζώα», του έλεγε, κι εκείνος την πίστευε, αν και ποτέ δεν είχε φτάσει στη μύτη του η δυσωδία που του περιέγραφε. Πάντα την πίστευε γιατί ήταν η μαμά του! Κι όταν ακόμη έφυγαν κρυφά ένα πρωινό από το σπίτι, χωρίς τα αδέρφια του, την είχε πιστέψει, κι όταν του είχε πει ότι θα ανταμώσουν πάλι ξανά όλοι μαζί κι ότι η ζωή τους θα γίνει ομορφότερη από πριν, αυτός πάλι την πίστεψε! Μονάχα που δεν μπόρεσε ποτέ του να καταλάβει τι κακό είχε η ζωή τους και γιατί ο μπαμπάς και τα αδέρφια του έπρεπε να μείνουν πίσω.

Την αγαπούσε τη ζωή τους στην πόλη. Είχε το σχολείο του, τους φίλους του, μα πάνω από όλα τα αδέρφια

* Οι Δειναρικές Άλπεις είναι οροσειρά της νότιας Ευρώπης που εκτείνεται από την Ιταλία στα βορειοδυτικά στη Σλοβενία, την Κροατία, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, τη Σερβία, το Μαυροβούνιο και την Αλβανία στα νοτιοανατολικά.

του. Περνούσαν ωραία κι οι τρεις μαζί, και οι βόλτες τους στο μεγάλο πάρκο με τη λιμνούλα τού έλειπαν αφόρητα. Η μαμά, όμως, ήταν πάντα θλιμμένη και ξάπλωνε συνέχεια στο κρεβάτι λέγοντάς τους ότι έχει πονοκέφαλο. Αυτούς, αντίθετα, δεν τους ένοιαζε και πολύ, γιατί είχαν ο ένας τον άλλον. Τώρα, όμως, ήταν μόνος και συχνά τον έπιαναν τα κλάματα, γιατί κάθε φορά που πήγαινε να ανοίξει κουβέντα στη μαμά γι' αυτό το θέμα, εκείνη ούρλιαζε και συχνά τον χτυπούσε. Η αλήθεια είναι ότι δεν ήθελε και πολλές αφορμές για να τον χτυπήσει η μαμά. Αν έκανε κάτι λάθος, αν την κούραζε με τις πολλές ερωτήσεις του, ή αν ζητούσε συνεχώς φαγητό, η μαμά εξοργιζόταν. Όμως είχε δίκιο, φυσικά, γιατί τα λεφτά τους ήταν λιγοστά, έπρεπε να κάνουν οικονομία. Πάντα είχε δίκιο η μαμά κι εκείνος περίμενε να έρθουν οι καλύτερες μέρες, είχε μάθει να κάνει υπομονή.

Όλη την ημέρα την περίμενε να γυρίσει από τη δουλειά για να μιλήσουν, να φάνε παρέα ή να κάνουν κάτι που να του θυμίσει τη ζωή που είχαν κάποτε -έστω και λίγο. Αλλά εκείνη πάντα ήταν πολύ κουρασμένη και θύμωνε εύκολα, οπότε την άφηνε κι αυτός στην ησυχία της. Μονάχα που οι μέρες, όταν δεν είχε σχολείο, περνούσαν πολύ δύσκολα. Η μαμά τον κρατούσε κλειδωμένο μέσα στο σπίτι. Μπορούσε να βγαίνει μονάχα όταν ήταν κι εκείνη εκεί. Ήταν πολύ επικίνδυνα πάνω στο βουνό, του είχε πει. Είχε πολλούς λύκους και αρκούδες που τρώγανε μικρά παιδάκια... Σκάρωνε, λοιπόν, μέσα στα σκοτεινά, παιχνίδια με το μυαλό του γιατί εκτός από ένα σπασμένο φορτηγό δεν είχε τίποτα άλλο για να παίξει. Έπλαθε χιλιάδες ιστορίες με ήρωες

τον δυνατό μπαμπά και τα μικρότερα αδέρφια του.

Αχ, αυτός ο μπαμπάς του! Πόσο γλυκός και τρυφερός άνθρωπος ήταν! Πόσο του είχε λείψει η αγκαλιά του που ήταν πάντα ανοιχτή και χωνόταν μέσα της κάθε φορά που είχε την ευκαιρία. Γιατί -δυστυχώς- ο μπαμπάς δούλευε πολύ... Όταν, όμως, ήταν στο σπίτι, παίζανε ώρες ατελείωτες και τότε όλοι τους ήταν ευχαριστημένοι -ακόμη κι η μαμά που σπάνια έβλεπαν το χαμόγελό της... Ειδικά όταν ο μπαμπάς βρισκόταν στο σπίτι. Πολλές φορές κλεινόntonτουσαν στο υπνοδωμάτιό τους και οι φωνές που ακούγονταν, έκαναν και τους τρεις τους να παγώνουν από τον φόβο. Ποτέ κανείς δεν έμαθε τι συνέβαινε πίσω από εκείνη την κλειστή πόρτα αλλά και κανείς δεν τόλμησε να την πλησιάσει...

Αύγουστος 1990

Η Άννα άρπαξε το τζιν μπουφάν της με τα χρωματιστά μπαλώματα και έριξε έναν βιαστικό χαιρετισμό στους γονείς και τη μικρή αδερφή της που καθόντουσαν στο μπαλκόνι, απολαμβάνοντας από τη μία τα κύματα που αναστάτωναν τη θάλασσα κι από την άλλη τον καθαρίο ήχο του αγέρα που λίκνιζε τα δέντρα του δάσους πίσω τους.

Το σπίτι τους ήταν χτισμένο στο κατάφυτο βουνό, στους πρόποδες των Πιερίων Ορέων*, με τη θάλασσα να

* Τα Πιέρια Όρη είναι ορεινός όγκος βορειοδυτικά του Ολύμπου. Η έκτασή τους μοιράζεται ανάμεσα στους νομούς Πιερίας, Κοζάνης και Ημαθίας.

απλώνεται εμπρός του. Το σημαντικότερο ήταν ότι τους παρείχε απομόνωση. Αυτό ήταν που αποζητούσε κυρίως ο Σωκράτης Παπαδημητρίου, γνωστός και έγκριτος παθολόγος της περιοχής τους. Οι ρυθμοί της δουλειάς του ήταν τόσο φρενήρεις, ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες, ώστε αυτό που έψαχνε ήταν η απόλυτη ηρεμία. Καταρχάς το Γενικό Νοσοκομείο της πόλης είχε αυξημένες ανάγκες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους κι έπειτα το ιατρείο του από την άνοιξη και μετά μονοπωλούσε πολλές ώρες από τον χρόνο του, αφού με τόσους απρόσεκτους τουρίστες είχε συνεχώς περιστατικά με ημιλιπόθυμους μεθυσμένους να περιθάλλει.

«Το μπουφάν σου φόρεσε!» φώναξε η Καίτη στην κόρη της.

«Άφησέ την, βρε γυναίκα, έχει μπει στα δεκαεφτά. Σ' έναν χρόνο θα φύγει για σπουδές. Τι θα κάνεις τότε; Θα μπορείς να την ελέγχεις; Θα τη ρωτάς αν φόρεσε μπουφάν ή πόσες μπουκιές έφαγε από το φαί της;»

«Ωχ, υπερβολές! Αφού ξέρεις ότι κατεβαίνει ψύχρα από το βουνό τέτοια ώρα», έκανε εκείνη ένοχα, καταλαβαίνοντας την υπερβολή που είχαν οι αντιδράσεις της όσον αφορούσε τα παιδιά της.

«Η Άννα το ξέρει επίσης, να είσαι σίγουρη! Αν το ξεχάσει, ίσως αρρωστήσει και μάθει από το λάθος της. Οπότε, όπως και να το δεις, κέρδος θα έχει», της χαμογέλασε ο Σωκράτης. Πόσο διαφορετικοί ήταν με την Καίτη του, όμως και πόσο συμπλήρωναν ο ένας τον άλλον! Δεν ήξερε πώς θα μπορούσε να αντεπεξέλθει στη ζόρικη καθημερινότητά του χωρίς το χιούμορ και το καθάρσιο, γάργαρα γέλιο της.

«Συμφωνώ κι εγώ μαμά, ο μπαμπάς μου έχει δίκιο»,
είπε η μικρή τους κόρη, η Ηρώ, θαρρετά!

Η γυναίκα χαμογέλασε.

«Σηκώνω τα χέρια ψηλά και πάω να ετοιμάσω βρα-
δινό για τρεις! Η Άννα μάλλον δεν θα φάει μαζί μας».

Κι όντως, η Άννα είχε κανονίσει να περάσει το βράδυ
με την παρέα της. Σήμερα ήταν η μεγάλη συναυλία που
όλοι περίμεναν και ευτυχώς της είχαν επιτρέψει να μεί-
νει μέχρι αργά έξω. Τον χειμώνα είχε για κολλητή παρέα
την Έλλη και τον Μάρκο που πήγαιναν στην ίδια τάξη
και ταίριαζαν τα χνώτα τους. Το καλοκαίρι, όμως, η πα-
ρέα εμπλουτιζόταν και γινόταν ακόμη πιο ενδιαφέρουσα.
Με τον Μίροσλαβ, που όλοι τον φώναζαν Μίρο, από τη
Γιουγκοσλαβία, ο οποίος παραθέριζε με την οικογένειά
του σε εκείνα τα μέρη εδώ και πολλά χρόνια, τον Ντάρκο,
επίσης από τη Γιουγκοσλαβία, και τον Πετρ με την Τά-
νια, δυο δίδυμα αδέρφια από την Τσεχοσλοβακία.

Τους καλοκαιρινούς μήνες οι ακτές της Πιερίας κα-
τακλύζονταν από τουρίστες που υπενοικίαζαν δωμάτια
για μεγάλο τμήμα του καλοκαιριού ή κατασκήνωναν σε
κάμπινγκ της περιοχής, όπως ο Μίρο και ο Ντάρκο με
τις οικογένειές τους. Όλο αυτό το πλήθος τουριστών
έδινε μια ανάσα στους ντόπιους αλλά και σε επιχειρημα-
τίες από τη Θεσσαλονίκη, που έβλεπαν τα πορτοφόλια
τους να ξεχειλίζουν από λεφτά, παρέχοντάς τους κάθε
είδους προσιτή πολυτέλεια. Πιτσαρίες, σαντουιτσάδικα,
ταβέρνες, χρυσοχοεία, ηλεκτρονικά παιχνίδια, καφετέ-
ριες, πάγκοι με παιχνίδια και κάθε λογής σουβενίρ και
αναμνηστικά δώρα διακοπών. Όλα στημένα στη σειρά
για κάθε γούστο και κάθε βαλάντιο.

Το ραντεβού είχε δοθεί στο καθιερωμένο σημείο. Η Άννα, περνώντας τις γραμμές του τρένου και μπαίνοντας στο χωριό, έφτασε στον δρόμο με την κατάφυτη νησίδα, όπου όλοι κάνανε βόλτες ολόγυρά της. Ακριβώς δίπλα στον πάγκο με τα ψητά καλαμπόκια ήταν το σημείο συνάντησης. Αυτή ήταν άλλωστε και η πρώτη στάση: μοσχομυρωδάτο καψαλισμένο καλαμπόκι! Η υπέρτατη καλοκαιρινή μυρωδιά! Παγωτό μηχανής, στάση δεύτερη! Παγωμένη μπίρα απ' το περίπτερο και παραλία η τρίτη! Εναλλακτική τρίτη επιλογή το «Μπούλεβαρτ», το παραλιακό μπαράκι με τα πιο φευγάτα πάρτι που η φήμη του είχε πια εξαπλωθεί σε ολόκληρη την Ελλάδα. Σήμερα όμως, τα σχέδια ήταν διαφορετικά. Σήμερα όλοι οι δρόμοι οδηγούσαν στην παραλία για τη συναυλία του καλοκαιριού.

Ο κεντρικός δρόμος τέτοια ώρα ήταν πλημμυρισμένος από τουρίστες. Η Άννα κοντοστάθηκε για να κοιταχτεί στη βιτρίνα του αγαπημένου της ζαχαροπλαστέιου. Από μέσα τής «χαμογελούσαν» ξέχειλα τα ταψιά με τα σιροπιασμένα ρεβανί της Βέροιας, για τα οποία ήταν φημισμένο το συγκεκριμένο κατάστημα. Ξεροκατάπιε λιγωμένη, αλλά το κουμπί της τζιν φούστας της είχε τσιτώσει επικίνδυνα και μπροστά της είχε ακόμη έναν χρόνο σκληρής δουλειάς και ανελέητου διαβάσματος, οπότε έπρεπε να είναι λίγο προσεκτική με το φαγητό της. Έστρωσε λίγο τη φράντζα της που την είχε φουντώσει και στερεώσει με λακ και πρόσθεσε στα χείλη της λίγο κραγιόν. Ήταν πανέτοιμη! Ξεχύθηκε στον δρόμο κι έγινε ένα με τον κόσμο, με γνωστούς και αγνώστους, ανταλλάσσοντας κουβέντες και νεύματα με μερικούς απ'

αυτούς. Τότε διέκρινε τους φίλους της από μακριά και η καρδιά της πετάρισε! Είχαν να συναντηθούν από προχθές, αλλά της είχε λείψει αυτή η πνοή που της έδιναν.

Πιο συγκεκριμένα κάποιος από την παρέα ήταν αυτός που της είχε λείψει περισσότερο...

Χαιρέτησε από μακριά χαρίζοντάς τους ένα αστραφτερό χαμόγελο.

«Έλα, επιτέλους, πώς γίνεται να περιμένουμε πάντα εσένα;» της έκανε παραπονιάρικα η Έλλη.

«Μα, πόσο υπερβολική μπορεί να είσαι πια;» της αντιγύρισε εκείνη.

Οι υπόλοιποι είχαν ήδη πάρει τη σειρά τους για να παραγγείλουν τα ψητά καλαμπόκια του κυρ-Θάνου που μοσχομύριζαν σε όλο το χωριό. Μονάχα ο Μίρο πήγε και στάθηκε δίπλα της, χωρίς καν να μιλήσει, της έσκασε ένα πονηρό χαμόγελο κοιτάζοντάς την μ' εκείνα τα σαγηνευτικά λαδοπράσινα μάτια του που την καθήλωναν. Μ' αυτή του τη χειρονομία ένα ζευγάρι μάτια «καρφώθηκαν» στο έδαφος μελαγχολικά. Η καρδιά του Ντάρκο σφίχτηκε, αλλά φυσικά δεν το έδειξε. Είχε μάθει πια να ελέγχει τα συναισθήματά του. Η Άννα ήταν για τον Μίρο, κι ο Μίρο για την Άννα. Αυτός δεν χωρούσε πουθενά...

Όταν όλοι πια είχαν χορτάσει τις λιγούρες τους, ο δρόμος ήταν ένας. Μια σακούλα μπίρες από το περίπτερο και «καρφί» για την παραλία. Η μουσική είχε ήδη αρχίσει να ακούγεται παρά την οχλαγωγία που επικρατούσε. Η συγκεκριμένη παραλία ήταν αρκετά μακριά για να φτάσεις με τα πόδια, ήταν ουσιαστικά η παραλία του διπλανού χωριού, οπότε προτίμησαν να πάρουν τη διαδρομή από τον παραλιακό δρόμο, για να έχουν καλύτερη οπτική

επαφή και περισσότερο φωτισμό, παρά να πάνε από τον κεντρικό δρόμο που τα αυτοκίνητα τρέχανε σαν τρελά και αδιαφορούσαν για τους πεζούς.

Το κάστρο, κατάφωτο, ξεχώριζε από μακριά έτσι που ήταν σκαρφαλωμένο εκεί ψηλά, μάρτυρας δεινών και όμορφων στιγμών αλλά και ακοίμητος φρουρός τούτου του τόπου. Κατακτητές πολλοί το κυρίεψαν στο πέρασμα των αιώνων, δεν μπόρεσαν όμως να κλέψουν στάλα από την ομορφιά και τη μεγαλοπρέπειά του, γιατί ακόμη παρέμενε το πιο ξακουστό κάστρο της μακεδονικής γης. Η πανσέληνος που ζωγράφιζε ασημένια τη θάλασσα, σε συνδυασμό με την επιβλητικότητά του και τη μουσική, δημιουργούσαν μια ατμόσφαιρα μαγική. Πλησιάζοντας είδαν την εξέδρα που είχαν στήσει οι μουσικοί πάνω στην άμμο με πλάτη στο κάστρο.

Τα αγόρια μάζεψαν ξύλα και άναψαν φωτιά. Κατά μήκος της παραλίας έβλεπες παρέες διάσπαρτες να γελούν, να διασκεδάζουν, να τραγουδούν φάλτσα. Κάθισαν σε κύκλο όλοι γύρω από τη φωτιά. Μια παρέα εφήβων από διαφορετικές χώρες, γεμάτοι όνειρα για τη ζωή που ξανοιγόταν μπροστά τους.

«Στην υγείά μας! Είθε η τύχη να μας βοηθήσει να κάνουμε τα όνειρά μας πραγματικότητα!» ευχήθηκε ο Πέτρ στ' αγγλικά, που ήταν και η γλώσσα επικοινωνίας τους, υψώνοντας το μπουκάλι με την μπίρα του και καταπίνοντας με μια γουλιά σχεδόν τη μισή. Ήταν γνωστό άλλωστε ότι οι Τσεχοσλοβάκοι ήταν γερά ποτήρια.

«Και γιατί να μην το κάνει; Τι, μήπως της χρωστάμε;» αναρωτήθηκε ο Μάρκος ανασπώνοντας αθώα τους ώμους.

«Θεέ μου, τι ανώριμη προσέγγιση. Αγόρι μου, ο κόσμος αλλάζει, απρόσμενα πράγματα μπορεί να συμβούν από στιγμή σε στιγμή. Εδώ ένα νεύμα άλλαξε την Ιστορία. Δεν είδες ο Αντρέας; Τα πάνω-κάτω έφερε, αλλά την πήρε τη Μιμή! Καρφάκι δεν του κάπκε αν μια χώρα ολόκληρη τον θεώρησε αναξιόπιστο». Η Έλλη πάντα ήταν αυτή που ο λόγος της καυτηρίαζε χωρίς φόβο τις διαφθορές της εξουσίας.

«Και τι σχέση έχει αυτό με την κουβέντα μας;» έκανε εκείνος απορημένος.

«Μα, φυσικά, και έχει, βρε Μάρκο! Ακόμη και όσα θεωρούμε σταθερές αξίες, μπορεί κάποια στιγμή να καταρρεύσουν. Η ευχή μου είναι να πατάμε σε γερά θεμέλια και να καταφέρουμε να προοδεύσουμε».

«Εγώ πάντως έχω εξασφαλισμένη μια θέση στο Πανεπιστήμιο Πράγας, στο Τμήμα των Πολιτικών Επιστημών. Από εκεί και μετά ο πατέρας μου θα φροντίσει να απασχοληθώ στο διπλωματικό σώμα σε κάποια χώρα του εξωτερικού». Ο Πέτρ μιλούσε με τη σιγουριά του ανθρώπου που πιστεύει ότι ο κόσμος τού ανήκει. Διόλου περίεργο για ένα παιδί που έχει μεγαλώσει κάτω από τις «φτερούγες» ενός ισχυρού μέλους του Κόμματος. Ο πατέρας του ήταν υψηλόβαθμο στέλεχος του τσεχοσλοβακικού κομμουνιστικού κόμματος και είχε καταφέρει να εξασφαλίσει για την οικογένειά του μια άνετη και χωρίς άγχος ζωή.

Ο Μίρο μειδίασε. Ζούσε κι ο ίδιος σε σοσιαλιστική χώρα, αλλά οι γονείς του ήταν σκληρά εργαζόμενοι. Σέρβοι της Κροατίας κι οι δύο που άφησαν το χωριό τους για την πρωτεύουσα. Δημοσιογράφοι αμφότεροι

στην κρατική τηλεόραση της Γιουγκοσλαβίας, ο πατέρας του βραβευμένος πολεμικός ανταποκριτής, η μάνα του κοσμικογράφος. Ζούσαν άνετα στις πολυκατοικίες-μεγαθήρια σοβιετικού τύπου που είχαν φτιαχτεί από τον στρατάρχη Τίτο για να στεγάσουν τον πολυεθνικό λαό του. Ήταν ευχαριστημένοι με τη ζωή τους και ζητούσαν για τα παιδιά τους μονάχα αξιοκρατία. Όλα τα υπόλοιπα θα τα αναλάμβανε το σύστημα που, αν και με προβλήματα, συνέχιζε να λειτουργεί.

Ο Πετρ αντιλήφθηκε ότι κάτι κρυβόταν πίσω από τον μορφασμό του.

«Τα δικά σου σχέδια, Μίρο; Βλέπω ότι δυσανασχετείς στην ιδέα ενός καλά σχεδιασμένου μέλλοντος, όπως αυτό που ανέφερα».

«Όχι, φίλε, μην το παίρνεις έτσι. Δεν είναι δική μου δουλειά να ανακατεύομαι στις ζωές των άλλων. Απλά είμαι μεγαλωμένος αλλιώς. Εγώ θα δώσω εξετάσεις στο Πανεπιστήμιο του Βελιγραδίου. Ελπίζω να περάσω τις εισαγωγικές και να γίνω κι εγώ μια μέρα βραβευμένος δημοσιογράφος, όπως ο πατέρας μου. Αν δεν τα καταφέρω, τότε θα δω! Κάποια δουλειά στον κόσμο θα υπάρχει και για μένα. Στο χωριό των γονιών μου, στην Κροατία, έχουμε ένα μικρό σπιτάκι και κτήματα. Ίσως πάω να ζήσω εκεί για ένα διάστημα μέχρι να αποφασίσω πώς θα προχωρήσω».

Όταν ο Μίρο αναφέρθηκε στην αξιοκρατία στη χώρα τους, ο Ντάρκο ανακάθισε. Ήταν κι ο ίδιος Γιουγκοσλάβος με πατέρα Κροάτη και μάνα Σλοβένα, μεγαλωμένος κι αυτός στο Βελιγράδι. Η προσέγγιση του φίλου του τού φαινόταν άκρως ρομαντική, αφού έβλεπε ότι ούτε

αξιοκρατία υπήρχε ούτε πολλές ευκαιρίες τα τελευταία χρόνια. Αυτή ήταν και η βασική τους διαφορά με τον Μίρο που, αν και στενοί φίλοι, ήταν η μέρα με τη νύχτα ως χαρακτήρες. Ο Ντάρκο κατατασσόταν στους προνομιούχους, καθώς ο πατέρας του ανήκε στην ελίτ του κομμουνιστικού κόμματος, αλλά λόγω ιδιοσυγκρασίας δεν μπορούσε να το διαλαλεί, όπως ο Πετρ.

«Δεν έχω αποφασίσει ακόμη τι θα κάνω», απάντησε απλά, όταν τον ρώτησαν.

«Τάνια, εσύ σκέφτεσαι το μέλλον σου, όπως κι ο αδερφός σου;» ρώτησε η Έλλη την κατάξανθη -όμοια με κούκλα- κοπέλα, που είχε γείρει το κεφάλι της πάνω στον Μάρκο, τον αγαπημένο της τα τελευταία δύο καλοκαίρια.

«Εγώ, μόλις τελειώσω το σχολείο, θα έρθω μόνιμα στην Ελλάδα. Δεν μ' ενδιαφέρουν οι σπουδές ούτε έχω μεγάλα σχέδια. Θα παντρευτούμε με τον Μάρκο και θα δουλέψουμε στο μαγαζί τους». Γύρισε το κεφάλι της και τον κοίταξε με λατρεία, ενώ εκείνος έσκυψε και της έδωσε ένα απαλό φιλί στα χείλη.

«Εσύ, Άννα;» Ήταν ο Μίρο που της απιθύθυε την ερώτηση, χωρίς όμως να την κοιτάζει, παρ' όλο που καθόταν μια ανάσα μακριά της.

Στο πρόσωπό της σχηματίστηκε ένα ανεπαίσθητο χαμόγελο, καθώς τα σχέδιά της περνούσαν σαν ταινία μπροστά από τα μάτια της.

«Χμ... Αν και για κάποιον το μέλλον μου ίσως φανεί προδιαγεγραμμένο, δεν είναι καθόλου έτσι! Θα προσπαθήσω του χρόνου να μπω στην Ιατρική, αλλά, αν δεν τα καταφέρω, θα φύγω στο εξωτερικό, στη Ρουμανία

ή τη Βουλγαρία. Ο μπαμπάς μου πιστεύει ότι οι Ιατρικές Σχολές σε αυτές τις χώρες είναι αξιόλογες κι εγώ του έχω απόλυτη εμπιστοσύνη».

«Και γιατί όχι Γιουγκοσλαβία;» τη ρώτησε ο Μίρο ανασπώνοντας τους ώμους.

«Ναι, και Γιουγκοσλαβία βέβαια, αλλά έχουμε ακόμη καιρό μέχρι τότε. Όλοι πρέπει να κάνουμε τον αγώνα μας. Αυτή η χρονιά που έρχεται, θα είναι δύσκολη. Για άλλους λιγότερο, για άλλους περισσότερο».

«Μόνο η Έλλη δεν μας έχει πει τι θέλει να κάνει στη ζωή της, ενώ έχει φροντίσει να μας ρωτήσει όλους! Τι σκέφτεσαι για τη ζωή σου, λοιπόν;» τη ρώτησε χαμογελώντας πειραχτικά ο Πετρ.

«Λέω να έρθω μαζί σου, να με κάνεις βασίλισσα του λαού, αγόρι μου!» του έκανε δήθεν λάγνα εκείνη. «Πάντως δεν πρόκειται να κάθομαι εδώ, να ξεφουρνίζω και να σερβίρω πίτσες, αν και ο μπαμπάς μου πολύ θα το ήθελε! Συν τοις άλλοις θα θέλει και να με παντρέψει! Απαπα! Μόλις τελειώσω το σχολείο, θα γίνω καπνός και ο Θεός βοηθός!»

Όλοι έσκασαν στα γέλια με τον χαριτωμένο τρόπο και τους παραστατικούς μορφασμούς της.

«Πάω να μαζέψω ξύλα για τη φωτιά, έρχεσαι;» Ο Μίρο σηκώθηκε κι έτεινε το χέρι του στην Άννα. Εκείνη το έπιασε χωρίς δεύτερη σκέψη. Τα ανοιχτόχρωμα μάτια του Ντάρκο σκοτείνιασαν, μια φουρτουνιασμένη θάλασσα έγιναν, αλλά κανείς δεν φάνηκε να το προσέχει...

Τυπικά, από πέρυσι το καλοκαίρι, ήταν ζευγάρι, αλλά είχαν μοιραστεί μονάχα κλεφτές στιγμές πριν από την καληνύχτα και βόλτες μαζί με τους υπόλοιπους της

παρέας. Φέτος, όμως, ο Μίρο είχε έρθει διαφορετικός. Της είχε δείξει πως αυτό το καλοκαίρι θα εξελισσόταν αλλιώς γι' αυτούς, πως δεν του έφταναν πια φευγαλέες στιγμές παιδιάστικου φλερτ. Ποτέ της δεν κατάλαβε τι τον έκανε να αλλάζει στάση ή αν όντως όλα όσα υπήρχαν μέσα του έγιναν εντονότερα για κάποιον λόγο, παρ' όλα αυτά δεν την ένοιαζε διόλου, γιατί ήταν τρελά και αθεράπευτα ερωτευμένη μαζί του από την πρώτη στιγμή που τον είχε αντικρίσει, όταν ήταν ακόμη στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού.

Κίνησαν προς τη μεριά της παραλίας που είχε τον λιγότερο κόσμο. Από την ώρα που την είχε συναντήσει σήμερα ήθελε σαν τρελός να την πάρει και να εξαφανιστούν, να μείνουν ολομόναχοι, οι δυο τους, μακριά από αδιάκριτα και περίεργα μάτια. Να την κοιτάζει όπως λαχταρούσε, με λατρεία και πάθος... Μα έπρεπε να είναι προσεκτικός, δεν ήθελε να την τρομάξει με το βάθος των συναισθημάτων του. Δεν ήξερε αν κι εκείνη ένιωθε το ίδιο. Οι μέρες περνούσαν και δεν την είχε χορτάσει. Σε λίγες μέρες έφευγε και μετά θα έπρεπε να περιμένει άλλους δέκα μήνες για να την ξαναδεί. Αυτό κι αν ήταν ανυπόφορο και βασανιστικό.

«Αλήθεια, δεν σκέφτεσαι την Ιατρική του Βελιγραδίου ή του Νόβι Σαντ*» Η ερώτηση αυτή του «γαργαλούσε» τη γλώσσα από την ώρα που είχε ακούσει την απάντησή της.

«Ο στόχος μου καταρχάς είναι να πετύχω στην Ελλάδα, γι' αυτό μοχθώ τόσο πολύ. Δεν θέλω να φύγω από τη

* Το Νόβι Σαντ είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Σερβίας.

χώρα μου. Αν δεν τα καταφέρω για λίγο, θα δώσω εξετάσεις ξανά. Αν είμαι, όμως, βαθμολογικά πολύ μακριά από τους στόχους μου, τότε το εξωτερικό είναι μονόδρομος. Σε ποια πόλη και σε ποια σχολή θα πάω δεν θα το αποφασίσω εγώ. Αν μπορούσα, ξέρεις πού θα διάλεγα να πάω». Ακούμπησε μερικά ξύλα στα χέρια του κι εκείνος τα πέταξε όλα κάτω και την τράβηξε πάνω του. Τύλιξε τα χέρια του γύρω από τη μέση της κι ένιωσε τους χτύπους της καρδιάς της να επιταχύνονται, την απαλή επιδερμίδα της να παίρνει φωτιά.

«Τρελαίνομαι, όταν σκέφτομαι ότι σε μερικές μέρες φεύγω μακριά σου. Πώς θα γυρίσω πίσω χωρίς εσένα;»

«Όπως θα μείνω κι εγώ πίσω, χωρίς εσένα! Έχουμε στόχους, Μίρο, πρέπει να παλέψουμε. Πρώτα ο καθένας μόνος του και έπειτα έχοντας ο ένας δίπλα του τον άλλον. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε κάποια στιγμή να είμαστε μαζί».

«Σταμάτα να μιλάς για το μέλλον! Θέλω να ζήσω το τώρα, που μπορώ να σε κρατήσω στην αγκαλιά μου, να σε λιώσω στα φιλιά, να μυρίσω τα μαλλιά σου...» Έχωσε το πρόσωπό του στον λαιμό της και ρούφηξε άπληστα τη μυρωδιά της που ήθελε να εγκλωβίσει για πάντα μέσα του.

«Θα ήθελα να μπορούσα...»

«Σσος!» Η φωνή του ίσα που ακούστηκε μέσα στο βουητό της φασαρίας και των τραγουδιών... Έσκυψε από πάνω της, μένοντας μια ανάσα μακριά από το πρόσωπό της. «Κουράστηκα ήδη, θα πρέπει να το ξέρεις. Χρειάζομαι κάτι για να αντεπεξέλθω στους κρύους και ατελείωτους γιουγκοσλαβικούς χειμώνες». Την έσφιξε

πάνω του, καθώς χανόταν στο καστανό των ματιών της.

«Και τι θα ήταν αυτό;» Η Άννα ένιωσε την ανάσα της να στερεύει από τον πόθο που ένιωθε για κείνον.

«Σσος! Μιλάτε πολύ εσείς οι Ελληνίδες!» της ψιθύρισε στο αφτί και βύθισε το στόμα του στο δικό της σ' ένα παρατεταμένο υγρό φιλί.

Ο κόσμος ολόκληρος χάθηκε, σαν να λιγόστεψε ξαφνικά. Σαν να είχαν μείνει μονάχα οι δυο τους σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Κάνε, Θεέ μου, να σταματήσει ο χρόνος εδώ, τούτη την ώρα, και να μείνω για πάντα μέσα στην αγκαλιά του... σκεφτόταν την ώρα που τον έσφιγγε πιότερο πάνω της, προσπαθώντας να φυλακίσει το περίγραμμα του κορμιού του πάνω στο δικό της.

«Πρέπει να σταματήσουμε». Την τράβηξε απρόθυμα από πάνω του και με την αναστροφή της παλάμης του χάιδεψε το αναψοκοκκινισμένο μάγουλό της. «Μην με παιδεύεις άλλο, μωρό μου. Δεν θα αντέξω και αυτό θα κάνει τα πράγματα ακόμη πιο πολύπλοκα μεταξύ μας».

«Δεν μου αρέσουν τα εύκολα έτσι κι αλλιώς, Μίροσλαβ». Τον κοίταξε βαθιά μέσα στα μάτια, δείχνοντάς του ότι εννοούσε την κάθε της λέξη.

Ο Μίρο δάγκωσε τα χείλη του κοιτάζοντας ψηλά τον έναστρο φωτεινό ουρανό. Την άρπαξε από το χέρι και την έφερε πάλι κοντά του.

«Μην τραβάς το σκοινί, Άννα! Μας περιμένουν για τα ξύλα, πάμε».

Η κοπέλα τον κοίταξε με ικανοποίηση αυτάρεσκα. Την ήθελε πολύ και το απολάμβανε να τον οδηγεί στα άκρα. Αυτό το παιχνίδι το έβρισκε άκρως απολαυστικό

και ήθελε να το φτάσει μέχρι τέλους. Γιατί κι αυτή τον ποθούσε και ήταν διατεθειμένη να εκμεταλλευτεί μέχρις εσχάτων τον λιγοστό χρόνο που είχαν να περάσουν μαζί.

Φορτώθηκαν από μια αγκαλιά θαλασσόξυλα και κίνησαν να γυρίσουν στην παρέα τους, με την Άννα να προπορεύεται.

ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΜΙΑ ΑΓΑΠΗ ΕΣΒΗΣΕ

Γίνεται η φλόγα ενός μεγάλου έρωτα να υποχωρήσει μπροστά στη δίνη του πολέμου; Γίνεται μια αγάπη να σβήσει όταν η καρδιά έχει πληγωθεί;

Η αγάπη του Μίρο και της Άννας γεννήθηκε σε μια παραλία στη σκιά του Ολύμπου, όταν ήταν ακόμα μικρά παιδιά. Ο έρωτάς τους θέριψε στην εφηβεία και με τη σκέψη τους πάντα ο ένας στον άλλον έκαναν όνειρα για ένα κοινό μέλλον. Όμως, το μέλανι της Ιστορίας θα στιγματίσει τις ζωές τους με μία εφιαλτική συνέχεια.

Όταν οι σειρήνες του πολέμου ήχησαν για πρώτη φορά στη Γιουγκοσλαβία, ο Μίρο θα είναι ένας από τους χιλιάδες νέους που θα βρουν καταφύγιο σε ένα ελληνικό σπίτι. Μα εκείνος το μόνο που ποθούσε ήταν να επιστρέψει στον τόπο του, στην οικογένειά του.

Η ζωή τους γίνεται κομμάτια. Μια σκιά πέφτει βαριά πάνω τους και δεν είναι αυτή του πολέμου. Η αποκάλυψη μιας προδοσίας, έρχεται να ανατρέψει τις ζωές τους. Άραγε, η αγάπη χάνεται, ή δεν μπορεί να σβήσει ποτέ;

Μία συγκλονιστική ιστορία, βασισμένη σε αληθινά γεγονότα, γεμάτη έρωτα και πόλεμο, αλήθεια και ψέμα, ευτυχία και απόγνωση, προσδοκία και διάψευση, ζωή και θάνατο.